

Social ansvarlighed (CSR)

Banedanmark arbejder for at sikre fremtidens jernbane til gavn for samfund, mennesker og miljø. Vi lægger vægt på, at hensyn til samfund, mennesker og miljø indgår i alle faser af jernbaneinfrastrukturens levetid.

Banedanmark forventer generelt, at vores kontraktparter overholder gældende dansk lovgivning, herunder internationale konventioner tiltrådt af Danmark. Banedanmark stiller således krav om, at Leverandøren ved opfyldelsen af kontrakten forpligter sig til at overholde nedenstående krav til social ansvarlighed, uanset om produktion og levering udføres af Leverandøren selv eller ved anvendelse af underleverandører, samt at Leverandøren i sine aftaler med underleverandører forpligter disse til at forholde sig på samme måde. Når der i det følgende står "Leverandøren", inkluderer dette også eventuelle underleverandører.

Banedanmark ønsker, at udførelsen af kontrakten sker under overholdelse af principperne i FN's Global Compact Initiative. Leverandøren forpligter sig ved opfyldelsen af kontrakten således til at sikre overholdelsen af de grundlæggende arbejdstagerrettigheder, herunder forbuddet mod børnearbejde og tvangsarbejde, som fastlagt i princip 3, 4, 5 og 6 i FN's Global Compact. Leverandøren er ved opfyldelsen af kontrakten ligeledes forpligtet til at medvirke til at værne om natur og miljø som fastlagt i princip 7, 8 og 9 i FN's Global Compact. Dette udmønter sig i nærværende kontrakt ved, at Leverandøren skal overholde de specifikt fastlagte krav til ydelsernes egenskaber samt de fastlagte minimumskrav til miljø og energi.

1. ILO Konvention nr. 94 og Ligebehandling

Banedanmark er i medfør af ILO konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter forpligtet til at sikre, at Leverandøren tilsikrer ansatte løn, herunder særlige ydelser, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Leverandøren forpligter sig til at sikre at egne ansatte samt ansatte hos evt. underleverandører, som er beskæftiget med opgavens udførelse i Danmark, har løn- og ansættelsesvilkår som nævnt ovenfor. Leverandøren er endvidere forpligtet til at orientere egne og evt. underleverandørers ansatte om de gældende arbejdsvilkår.

Overholder Leverandøren ikke ovennævnte krav, og medfører dette et berettiget krav på yderligere løn fra de ansatte, kan Banedanmark tilbageholde vederlag til Leverandøren med henblik på at sikre de ansatte de nævnte ansættelsesvilkår. De ansatte skal være påtaleberettigede over for Leverandøren i henhold til denne bestemmelse.

2. Registrering af udenlandske leverandører/underleverandører

Udenlandske leverandører, der arbejder i Danmark, er forpligtet til lade sig registrere i Erhvervsstyrelsens Register over Udenlandske Tjenesteydere (RUT). Er der tale om en udenlandsk underleverandør, påhviler det Leverandøren at påse, at underleverandøren er registreret i RUT.

Såfremt Banedanmark anmoder herom, skal Leverandøren dokumentere, at registrering har fundet sted.

For yderligere oplysninger om Registret om Udenlandske Tjenesteydere se Arbejdstilsynets hjemmeside – www.at.dk.

3. Transport af farligt gods

Leverandøren skal overholde den til enhver tid gældende udgave af Europæisk Konvention om International Transport af Farligt Gods ad Vej (ADR) og Reglement for National og International Befordring af Farligt Gods med Jernbane (RID) samt de gældende nationale bekendtgørelser, der sætter konventionerne i kraft i dansk ret.

4. Cabotage

Leverandøren skal overholde det til enhver tid gældende regelsæt vedrørende cabotagekørsel defineret som national transport for fremmed regning, der udføres i en begrænset periode i en værtsmedlemsstat, jf. Europa Parlamentets og Rådets forordning nr. 1072/2009 om fælles regler for adgang til markedet for international godskørsel.

For yderligere oplysninger om cabotagereglerne henvises til Trafikstyrelsens hjemmeside: www.Trafikstyrelsen.dk.

5. Arbejdsmiljø

Leverandøren skal overholde det til enhver tid gældende regelsæt vedrørende arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse om arbejdsmiljø nr. 1072 af 7. sept. 2010 med senere ændringer.

6. Øvrige fokusområder

Banedanmark ønsker, at opfyldelsen af kontrakten sker under overholdelse af principper om social ansvarlighed.

Menneskerettigheder

Leverandøren bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder og sikre sig, at Leverandøren ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Ved opfyldelsen af kontrakten indestår Leverandøren for til enhver tid at overholde den gældende lovgivning, der tager sigte på forbud mod forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse, eller som tager sigte på at sikre etnisk ligebehandling.

Leverandøren forpligter sig ved opfyldelsen af kontrakten således til at sikre overholdelsen af grundlæggende menneskerettigheder, som fastlagt i princip 1 og 2 i FN's Global Compact.

Arbejdstagerrettigheder

Leverandøren bør opretholde organisationsfrihed og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling, støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde, støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde og eliminere diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.

Leverandøren forpligter sig ved opfyldelsen af kontrakten endvidere til at sikre overholdelsen af de grundlæggende arbejdstagerrettigheder, hvilket bl.a. indebærer,

- at de leverede ydelser og dele heraf ikke er produceret i strid med det generelle forbud mod tvangsarbejde, således som dette bl.a. har fundet udtryk i ILO- konvention nr. 29 og 105,
- at de leverede ydelser og dele heraf ikke er produceret i strid med det generelle forbud mod anvendelse af børnearbejde, således som dette bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 138 og 182,
- at de leverede ydelser er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til organisationsfrihed og retten til kollektive forhandlinger er sikret, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 87, 98 og 135,
- at de leverede ydelser og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelig aflønning er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 26 og 131 og FN's Menneskerettighedserklæring, artikel 23, stk. 3,

- at de leverede ydelser og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelige arbejdstider er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 1 og 30 samt FN's Menneskerettighedserklæring, artikel 24,
- at de leverede ydelser og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til et sikkert og sundt arbejdsmiljø er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 155.

Miljø

Leverandøren bør generelt støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer, tage initiativ til at fremme en større miljømæssig ansvarlighed og tilskynde udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Leverandøren er ved opfyldelsen af kontrakten forpligtet til at medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Der sigtes hermed særligt til, at Leverandøren ved produktion og levering af de af kontrakten omfattede ydelser på god vis søger

- at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund samt vibrations- og støjulemper,
- at anvende hygiejnisk begrundede processer af betydning for miljøet og for mennesker,
- at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer,
- at fremme anvendelsen af renere teknologi samt
- at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse.

Der lægges herved vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknik, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg og de bedst muligt forureningsbekæmpende foranstaltninger.

Leverandøren er forpligtet til at opbevare kopier af relevante miljøgodkendelser.

Anti-korruption

Leverandøren bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Endelig dom for korruption i kontraktperioden, herunder aktiv bestikkelse som defineret i henholdsvis artikel 3 i Rådets retsakt af 26. maj 1997 og artikel 3, stk. 1 i Rådets fælles aktion 98/742/RIA, anses for væsentlig misligholdelse. Tilsvarende gælder, hvor der er tale om endelig dom for så vidt angår den personkreds, som er nævnt i udbudslovens § 135, stk. 2, herunder medlemmer af Leverandørens eller eventuelle underleverandørers direktion, bestyrelse eller lignende.

Ved korruption forstås alle tilfælde af misbrug af betroet magt med henblik på at opnå en fordel, f.eks.:

- Aktiv og passiv bestikkelse
- Underslæb
- Bedrageri
- Mandatsvig
- Embedsmisbrug

7. Indberetninger via Banedanmarks whistleblowerordning samt indberetninger om jernbanesikkerhedsmæssige hændelser

Whistleblowerordning

Banedanmark prioriterer indberetninger til Banedanmarks whistleblowerordning højt.

Leverandøren er forpligtet til at indberette alvorlige, grove og ulovlige forhold som for eksempel bestikkelse, afpresning, underslæb, tyveri, dokumentfalsk, regnskabsmanipulation mv.

Indberetning skal ske på <https://www.banedanmark.dk/da/Kontakt/Whistleblowerordning>.

Sager om chikane, samarbejdsvanskeligheder, fravær, overtrædelse af personalepolitiske retningslinjer, utilfredshed med lønforhold, uhensigtsmæssig ledelse mv. skal ikke indberettes via Banedanmarks whistleblowerordning og vil som udgangspunkt blive afvist og henvist til behandling gennem de eksisterende indberetningskanaler.

Jernbanesikkerhedsmæssige hændelser

Leverandøren er forpligtet til at indberette Jernbanesikkerhedsmæssige hændelser som f.eks. uheld, tæt-ved-hændelser eller uønskede tilstande på jernbanen.

Indberetning skal ske på <https://www.banedanmark.dk/Leverandoer/Indberet-sikkerhedshaendelse>.

8. Leverandørens ansvar

Som anført i foranstående, er Leverandøren efter kontrakten forpligtet til at sikre overholdelsen af de nævnte krav "ved opfyldelsen af kontrakten". Leverandørens ansvar angår således alene det i tilknytning til kontrakten leverede/udførte arbejde.

Ved vurderingen af, om Leverandøren kan holdes ansvarlig for en opfyldelse af kontrakten, som strider mod de nævnte krav, lægges der blandt andet vægt på, hvorledes Leverandøren har tilrettelagt sine egne produktionsprocesser og -metoder, samt i hvilket omfang Leverandøren ved sin adfærd i forbindelse med opfyldelsen af kontrakten har kunnet påvirke opfyldelsen i øvrigt, herunder ved valg af underleverandører eller ved valg af dele til det leverede.

9. Dokumentation

Banedanmark er berettiget til at kræve dokumentation for, at Leverandøren overholder sine forpligtelser i henhold til dette bilag.

Banedanmark er berettiget til at foretage audit af Leverandøren og dennes underleverandører. Leverandørens overholdelse af sine forpligtelser i henhold til nærværende bilag kan desuden være genstand for drøftelser på leverandørmøder.

Hvis Banedanmark kommer i tvivl om, hvorvidt Leverandøren overholder sine forpligtelser i henhold til nærværende bilag, er Banedanmarks udgangspunkt at indlede en tæt dialog med Leverandøren med henblik på at få belyst eventuelle tvivlsspørgsmål.

Såfremt der opstår en konkret begrundet mistanke om, at Leverandøren ikke overholder sine forpligtelser i henhold til nærværende bilag, skal Leverandøren straks efter Banedanmarks anmodning fremsende en skriftlig redegørelse for samt dokumentere, i henhold til hvilke processer og/eller -metoder de ydelser, der indgår til opfyldelsen af kontrakten, er tilvirket/leveret, samt fremsende fornøden dokumentation for, hvilke eventuelle materialer der indgår i ydelserne.

Endvidere skal Leverandøren redegøre for, i hvilket omfang Leverandøren ved sin adfærd i forbindelse med opfyldelsen af kontrakten kan påvirke opfyldelsen af sine forpligtelser, herunder ved valg af underleverandører.

Såfremt Banedanmark anmoder herom, skal redegørelsen og den tilhørende dokumentation være ledsaget af attester, som dokumenterer, dels i henhold til hvilke processer, og/eller efter hvilke metoder tilvirkning/levering har fundet sted, dels hvilke eventuelle materialer der indgår i ydelserne.

Banedanmark vil på baggrund af ovennævnte skriftlige redegørelse og dokumentation mv. foretage en konkret vurdering af den enkelte sag, hvor alle relevante forhold vil blive taget i betragtning.

I tilfælde af en konstateret manglende overholdelse af kravene til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og/eller antikorrupsion, jf. punkt 7, kan Banedanmark kræve:

- at Leverandøren straks efter Banedanmarks fremsættelse af påkrav herom afhjælper manglen,
- at Leverandøren fremover ved opfyldelse af kontrakten leverer under overholdelse af de i dette bilag nævnte krav til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og/eller antikorrupsion, jf. punkt 7, og
- at Leverandøren fuldt ud genopretter forvoldt skade, herunder ved udbetaling af passende skadeserstatning. Vurderingen af, om en ved opfyldelse af kontrakten forvoldt skade er genoprettet fuldt ud, er om nødvendigt uafhængig af, at de nationale erstatningsregler, der regulerer det konkrete forhold, eventuelt alene tillader delvis skadesløsholdelse.
- At Leverandøren betaler en bod på dkk. 1000 pr. arbejdsdag, hvor kravet/kravene ikke overholdes. Ved ”**arbejdsdag**” forstås i nærværende bilag mandag til fredag bortset fra helligdage, juleaftensdag, nytårsaftensdag og grundlovsdag. Betalingen af bod ophører, når Leverandøren har dokumenteret, at kravet/kravene opfyldes.

I tilfælde af Leverandørens væsentlige misligholdelse af forpligtelsen til at overholde kravene i nærværende bilag er Banedanmark berettiget til at bringe kontrakten til ophør i overensstemmelse med kontraktens misligholdelsesbestemmelser.